

Filozofski fakultet
Odsjek za povijest
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb

Prof. dr. sc. **Ivo Banac**
Prof. dr. sc. **Drago Roksandić**

Zagreb, 2. lipnja 2009. godine

Pn. prof. dr. sc. **Mario Strecha**
Voditelj Poslijediplomskog doktorskog studija «Hrvatska moderna i suvremena povijest u europskom i svjetskom kontesktu»

Predmet: Prijedlog kolegija «Intelektualci i vlast, 1945.-1954.»

Naziv predmeta: ***Intelektualci i vlast, 1945.-1954. godine***

Nastavnici: prof. dr. sc. **Ivo Banac**, prof. dr. sc. **Drago Roksandić**.

Trajanje: ***šesnaest (16) sati u lipnju/srpnju i rujnu/listopadu 2009. godine***

Status: **izborni kolegij**.

Oblik nastave: ***kombinacija predavanja, seminara i istraživačkog rada te potencijalno sudjelovanje u radu međunarodnoga znanstvenog skupa posvećena istoj temi, ovisno o preferencijama i uspjehu upisanih.***

Uvjeti za upis predmeta za poslijediplomske doktorske studente: ***posebnih, nema.***

Sadržaj predmeta: Problem uspostavljanja monopola vlasti komunističkih partija u zemljama Srednjoistočne i Jugoistočne Europe, te stvaranja sveobuhvatne kontrole nad

svim društvenim sferama, predstavlja izuzetno važno i tek sporadično istraženo poglavlje u povijesti velikog dijela europskog kontinenta. U tom su kontekstu posebno važni, s jedne strane, sistemski stav prema intelektualcima te, s druge, odnos intelektualaca prema novom ideologijskom i političkom autoritetu. U jugoslavenskom slučaju ovo istraživačko pitanje posebno je neistraženo u razdobljima «koalicijsko-demokratske vlasti» (1944.-studenj 1945.), primjene sovjetskoga doktrinarnog sustava u «izgradnji socijalizma» (prosinac 1945. – 1950.) te u prvim godinama stvaranja jugoslavenskoga alternativnog modela (u sljedećem razdoblju do VI. kongresa KPJ/SKJ 1952., odnosno, do «slučaja» Milovana Đilasa). Ovaj je kolegij povezan s projektom međunarodne znanstvene konferencije na istu temu, koja će se održati u Zagrebu 18. i 19. rujna 2009. godine, kao «Desničini susreti 2009.».

«Desničini susreti» imaju naglašeno istraživačku, projektnu orijentaciju, a ovaj skup u rujnu 2009. godine će biti prvi u nizu istraživačkih i izdavačkih inicijativa pod istim glavnim naslovom *Intelektualci i vlast, 1945-1952.* Matična adresa ovog ciklusa je Centar za komparativnohistorijske i interkulturene studije Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Inicijalni skup u rujnu otvoren je stručnjacima u društvenim i humanističkim znanostima, ali i «svjedocima vremena» (bilo da je riječ o intelektualcima, bilo da je riječ o obnašateljima vlasti u navedenom razdoblju). Pripremni odbor će prihvaćati prije svega prijave priopćenja koja će se temeljiti na problematizaciji novih arhivskih istraživanja, ali i novim pristupima iskustvu vremena. Vjerni svojim interkulturalnim ishodištima, «Desničini susreti 2009.» će se fokusirati prije svega na hrvatsko iskustvo, ali i sva druga u kontekstu događanja u DF/FNR Jugoslaviji.

Tema *Intelektualci i vlast, 1945-1952.* isto tako otvara nove mogućnosti pristupa Vladanu Desnici, njegovim iskustvima intelektualca, u rasponu od visokoga državnog činovnika do profesionalnog književnika, jednoga od najsmionijih u svome stvaralaštvu u to doba u nas.

U tom će smislu ovaj poslijediplomski doktorski kolegij biti i mogućnost kritičkog suočavanja doktoranada s radom na problematici istraživanja ovog razdoblja povijesti, ali i praktično iskustvo pripreme za jednu međunarodnu znanstvenu konferenciju, u čijem će radu najuspješniji imati šansi i sudjelovati.